СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 187. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 24-го вересня 1946. No. 187. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, September 24, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ГАРИМАН СЕКРЕТАРЕМ ТОРГІВЛІ НА МІСЦЕ ВОЛЕСА

Серед гамору, який зчинився над промовою Генрія Волеса перед дванацяти днями, прийшло до несподіваної зміни на становищі секретаря торговлі. Президент Труман усунув секретаря Волеса негайно потім, як між ними обома прийшло до порозуміння, що Волес не буде промовляти так довго, як довго триває конференція в Парижі. Це усунення проголошено в пятницю 20 вересня рано, а вечором Волес пояснив по радіо, що він уступає в інтересі мира. Він теж заповів, що буде працювати для мира.

На місце Волеса назначив президент Труман у неділю 22 вересня ввечір В. Аверела Гаримана секретарем торгівлі. Гариман до свого назначення був амбасадором до Англії, а перед тим він був амбасадором до Советів. Це назначення вказує на солідарність усіх членів кабінету з політикою секретаря Джеймса Бирнса, бо Гариман звісний зі свого критичного наставлення до політики Советів. Його вважають за експерта в російських справах, бо він був амбасадором до Советів учасі, коли Рузвелт вів переговори зі Сталіном і брав Гаримана як свого дорадника.

МОРСЬКИЙ СТРАЙК ПОКІНЧЕНИЙ.

Страйк морських юній на обох побережжях Злучених Держав покінчився після 17-денного застою в корабельнім русі признанням усіх домагань, які юнії ставили до уряду і до підприємців. Пристані заројілися змісця робітниками, бо треба навантажити і відправити великі припаси добра, нагромадженого в причалах упродовж страйку. Крім цього міліони тон інших продуктів затримали залізничі підприємства у своїх магазинах, бо в Ню Йорку не було місця для їх приміщення. Передбачують, що наслідки накопичення продуктів дадуться відчути найменше ще через десять днів.

ВИРЯТУВАЛИ 18 ПОДОРОЖНИХ З РОЗБИТОГО ЛІТАКА.

Трансатлантійський літак, який десь був пропав минулого тижня з 44 подорожними й залогою в дорозі з Бельгії до Америки, розбився був в лісах коло Гандер в Новій Фунляндії, у Канаді. Прибережна сторожа найшла рештки розбитого літака і 18 живих людей, скинули їм харчі й медичну допомогу при помочі парашутів, а опісля при помочи безмоторових літаків (геликоптерів) вирятувала всіх живих і перевезла до шпиталю в Гандер. Мертвих теж забрано з місця розбиття і їх перевезуть до Ню Йорку.

ВІДГОМІН СПРАВИ ВОЛЕСА У ПЕРЕДВИБОРЧІЙ АКЦІЇ.

Промова Волеса і його примусова резигнація зі становища секретаря торгівлі дали притоку до різних завваг і нападів на політику президента Трумана. Комітет Політичної Акції при Конгресі Промислових Організацій (СІО), якому президент Труман завдячує своє назначення кандидатом на становище віцепрезидента перед останніми виборами, вийшов з гострими нападами на Трумана на нараді представників окружної ради СІО в Ню Йорку. Тому, що предсідник Краєвого Демократичного Комітету спротивився висиланні Волеса й сенатора Клода Пепера з промовами перед виборами, сенатор Пепер назвав таку постанову „чисткою Демократичної Партії з елементів які вірять у прогресивний провід". Пепер висловився теж, що якась Третя Політична Партія в Злучених Державах не має вигляду на успіх під теперішню пору.

СТО ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ НА ПОЧИТАННІ НОВОЇ СВЯТОЇ.

На зібранні товариства Святого Імені на Полі Вояків в Шікаґу явилося 100,000 осіб. Після промов і молитов, уладжено різні релігійні паради, а члени товариств Святого Імені склали віднову присячення льояльности до американського прапору. — На конвенції Краєвої Ради Католицьких Жінок у Канзас Сіті в неділю виголосив архиєпископ Роберт Люсі зі сан Антоніо промову, в якій виказував, що Совети є загрозою миру у світі своїми безупинними нападами на демократичні краї і своїм перевертанням правди.

У святі двістіріччя заложення університету в Принстон, Н. Дж., взяв участь лондонський примас Англіканської Церкви, а в промові зазначив, що в університеті повинні ввести науку теології, як підстави правди. „Не повинно в майбутности приходити до непорозумінь між релігією й наукою" — говорив примас Фишер. „А не буде непорозуміння, коли християни будуть триматися своєї віри, що всяка правда походить від Бога".

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для заробку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі"?

Український Конгресовий Комітет в обороні українського імени

У звязку з т. зв. Третім Американсько-Словянським Конгресом у Ню Йорку, Український Конгресовий Комітет вислав до американської преси відповідне вияснення, в якому стверджує, що згаданий Конгрес безправно виступає в імені американців словянського роду, репрезентуючи на ділі тільки незначну групу американських комуністів словянського роду. У вияснені дальше сказано: Т. зв. Американсько-Словянський Конгрес є під безсумнівним впливом Москви та її комуністичної ідеології, ворожої Америці та американському народові. Т. зв. делегація американських українців на цей Конгрес не є делегацією американських українців, а тільки висланниками цілком незначної групи американських комуністів українського роду. Делегація Советської України на цьому Конгресі не репрезентує українського народу, а тільки советсько-російську окупаційну владу в Україні, проти якої український народ бореться. Подібні вияснення Український Конгресовий Комітет вислав теж департаментові стейту.

НАРАДА ПРЕДСТАВНИКІВ ДОПОМОГОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ВАШИНГТОНІ

Дня 20. вересня у Вашингтоні в департаменті стейту відбулася нарада представників американських допомогових організацій. Від Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в конференції взяв участь його предсідник д-р Володимир Ґалан. Підчас нарад заторкнено ряд справ у звязку з допомогою жертвам війни в американських окупаційних зонах в Центральній Европі, як теж вияснено справу компетенцій центральних американських властей. При цій нагоді заторкнено справу заборони україніським скитальцям писати листи з таборів на українській мові. Речник департаменту стейту заявив, що центральним властям про подібну заборону нічого невідомо та що вона є самоволею поодиноких командантів табрів. Якщоб її дальше застосовувано, належить негайно повідомляти департамент стейту, подаючи місцевість і назву табору та його команданта.

Видаватимуть большевикам военних сиріт-скитальців

Комітет для Скитальців при Обєднаних Державах на свойому засіданні дня 20. вересня і на вперті домагання представників Советської Росії та її сателітів прийняв більшістю 5 голосів проти 4 советську пропозицію „поробити всі заходи" з метою негайної репатріяції военних сиріт-скитальців до країн їх походження. В цій справі британська делегація ще застерегла собі право відклику до Економічної та Соціяльної Ради. Підчас дебат британський представник сер Джордж Рендель гостро противився цій пропозиції та згадуючи про сотки дітей-сиріт военних біженців зі Східної Европи, приміщених сьогодні в сиротинцях Франції, Голандії, Італії та інших країнах і вихованих вже в ідеях західно-европейської демократії, питався: „Чи це було б людяно виривати дитину з її веселого середовища та віддавати в нове важке оточення на безмежну твердоту і терпіння?" Представник Советської України д-р Лев Медвідь зі свого боку домагався чим швидшого забрання українських дітей з „бандитських гнізд" в американських і британських таборах, де вони, по його думці, „є жертвою фашистської прапаганди". Прийнято теж другу советську пропозицію про „контролю пропаганди між скитальцями державами їх походження". Завдяки рішучому спротивові американського та британського представників відкинено советське домагання про примусову репатріяцію всіх скитальців, при чому советські представники знова поновили свої обвинувачення, що в таборах скитальців в американській і британській зонах перебувають „фашисти" і „военні злочинці". Не вирішено ще справи остаточної дефініції поняття „скиталець" (рефюджі) та відкинено цілий ряд інших советських пропозицій, головно щодо нової Міжнародньої Організації для Скитальців та її буджету. На головну квартиру для ІРО (Міжнародньої Організації для Скитальців) комітет запропонував місто Париж.

ЛЯ ҐВАРДІЯ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ВІДРОДЖЕННЯМ НАЦІЗМУ СЕРЕД СКИТАЛЬЦІВ.

Генеральний директор УНРРА Ля Ґвардія звернувся посланням до 18 держав-членів Економічної та Соціяльної Ради, взиваючи їх до активної допомоги в розвязці проблем европейських военних біженців та остерігаючи, що серед скитальців легко може відродитися націзм, якщо їх дальше залишиться в теперішніх обставинах. Ля Ґвардія домагався швидкого створення нової Міжнародньої Організації для Скитальців та відповідного забезпечення її потрібними фондами, заявляючи, що „мир є коштовний, але не так, як війна", а вшидка розвязка справи скитальців причиниться власне до встановлення і вдержання мира. З подібною острогою виступив теж американський представник в Економічній та Соціяльній Раді, заявляючи в радієвій промові, що проблема скитальців в Европі зупиняє встановлення мира та є потенціяльною загрозою для американських окупаційних сил.

ПРИВІТ СТАЛІНА НА БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ КОНГРЕСІ В НЮ ЙОРКУ.

В днях від 20. до 22. вересня відбувся в Ню Йорку комунсітичний т. зв. Американсько-Словянський Конгрес, в якому крім місцевих представників взяли участь теж делегації з різних словянських країн. На масовому вічу дня 22. вересня в Медісон Сквер Ґарден виступили з промовами цілий ряд комуністичних американських та закордонних діячів зі советськими офіціяльними політиками включно. М. і. промовляв теж советський український драматург Олександер Корнійчук. На вічу предсідник Конгресу Лео Кржицкі відчитав особисте послання-привіт Конгресові від Сталіна, яке приявні прийняли стоячи та грімкими оплесками. В посланні було сказано, що в теперішній боротьбі проти відродження фашизму і реакції словянські народи відіграють головну роль, як її відограли в боротьбі проти гітлеризму. Передано теж „особистий привіт" від Тіта. Віче мало виразно протиамериканський характер і на ньому окремо пятновано закордонно-політичну лінію секретара стейту Бирнса.

ДЕКРЕТ СТАЛІНА ПРО ЧИСТКУ В КОЛГОСПАХ.

В Москві проголошено окремий указ за підписом Сталіна від Ради Міністрів та ген. А. Ждановом від Центрального Комітету партії, в якому виправдується потребу чистки в советському сільському господарстві та наказується кримінальне доходжежння і покарання осіб, які причинилися до нарушення советської політичної лінії в колгоспному господарстві. При цій нагоді советська преса друкує передові статті, заторкуючи потребу чистки не тільки в сільському господарстві, але й в інших ділянках, при чому звертається головну увагу на потребу чистки в Україні.

СОВЄТСЬКА РЕАКЦІЯ НА СПРАВУ ВОЛЕСА.

Советський Союз віддає багато уваги внутрішньо-політичним змінам, які зайшли в Злучених Державах у звязку з відомим виступом бувшого секретара торгівлі Г. Волеса. В світлі советської пропаганди Волес виріс на „героя боротьби за мир". Коментуючи домагання президента Трумана щодо резиґнації Волеса з члена уряду, „Правда" пророкує, що перемога президента Трумана може бути „перемогою Пирга" для демократів. Советська газета твердить, що „справа Волеса виказує ясно, що широкі маси населення не погоджуються з теперішньою агресивною політикою Злучених Держав". „Правда" вважає, що ціла американська кампанія проти Волеса є доказом „впертості, з якою імперіялістичні кола Злучених Держав і Великої Британії боряться за свої цілі" та зраджує „напрямок політики англо-саксонського блоку".

„ЧОТИРИ ВЕЛИКІ" РАДИТИМУТЬ НАД ПРИСПІШЕННЯМ МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Протягом найблищих трьох днів в Парижі має відбутися чергова конференція міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг. Предметом її нарад будуть знова можливості приспішення дебат над проєктами мирових довговорів, щоб Мирова Конференція могла закінчитися перед сесією Головної Асамблеї О. О. Д., яка повинна зачатися дня 23 жовтня. На Мировій Конференції Трієст і становище Югославії продовжують бути головною перешкодою в перебігу нарад. Ухвалено ряд клявзуль в договорах в балканських країнами, м. і. прийнято теж американську пропозицію про забезпечення прав національних меншин на території відступлений Італією. Румунський представник заявив, що його країна видала на вдержання советської армії від дня перемирря до закінчення війни 300,000,000 долярів, а всі кошта Румунія за короткий період її війни проти Німеччини виносили один біліон долярів.

ВІДКИНЕНО СОВЄТСЬКЕ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ ГРЕЦІЇ.

Рада Безпеки Обєднаних Держав, після 12 сесій в цій справі, вирішила зняти з порядку нарад советське обвинувачення проти Греції. Згадане обвинувачення був вніс міністер Советської України Мануїльський, закидуючи Греції „безпосередню загрозу для світового мира".

СВІТ Є НА ШЛЯХУ ДО ВІЙНИ.

Міжнародній Комітет, зложений з представників політики, дипломатії, наук, виховання та економії Британії, Франції, Данії, Норвегії та Голандії ствердив, що світ є на тому самому шляху, що був перед війною. Згаданий Комітет вважає, що тільки обєднання европейських країн, навіть без Советського Союзу, може зберегти світ від катастрофи третьої світової війни. Комітет піддержує міркування Винстона Чорчила про економічні „Злучені Держави Европи".

ПРОТИКОМУНІСТИЧНЕ ПОВСТАННЯ В ІРАНІ.

Іранське міністерство війни повідомило, що в південному Ірані вибухло повстання і більші повстанські сили місцевих племен зайняли Ґанавег, малий порт у Перському Заливі. Повстанці проголосили, що вони борються проти „комуністичного" уряду премієра Агмеда Ґгавама. Повстання поширюється і уряд вислав проти нього більші військові сили з авіяцією і танками.

ПОШИРЕННЯ ОПОЗИЦІЙНОГО РУХУ В ЕСПАНІЇ.

З Мадриду повідомляють про скріплення і поширення революційного руху проти режиму генерала Франка. Не зважаючи на сильні репресії та численні в останньому часі арешти, опозиційний рух зростає, про що свідчать теж численні нелегальні видання.

ГЕНЕРАЛЬНА АТАКА НА КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ В ЮГОСЛАВІЇ.

Після заарештовання загребського архиєпископа і католицького примаса Югославії, обвинувачуючи його „за зраду народу", югославська преса веде широку кампанію проти цілої католицької церкви в краї. В цілій Югославії ведеться репресії проти католицького духовенства і вірних, як це стверджують втікачі, що в останніх днях перейшли кордон в американську зону Трієсту.

ЖУКОВ КОМАНДАНТОМ ПЕРШОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОКРУГИ.

Повідомлення з Істамбулу, Туреччина, говорять дальше про всілякі таємні завдання советського маршала Жукова. Потверджується, що його іменовано головнокомандуючим першої (південно-української) військової Округи з головною кватирою в Одесі. Жуков мав уже відбути військову інспекцію Румунії і в найблищому часі має відбути її теж в Болгарії та Югославії.

СОВЄТСЬКА АРМІЯ ВЖЕ НЕ „ЧЕРВОНА".

Советське військове командування в Берліні офіціяльно повідомило американські власті, що назву „червона армія" змінено на „советська армія", а „червона флота" на „советська флота". „Червоноармійці" зараз називаються вже офіціяльно тільки „салдатами", зглядно „моряками".

„МОРСЬКИЙ БІЙ" В ПАЛЕСТИНІ.

До Палестини прибув нелегально корабель з жидівськими втікачами, намагаючись перервати британську блокаду та висадити своїх пасажирів на сушу. При цьому дійшло до зудару між згаданим жидівським кораблем і британськими силами, у висліді якого був убитий один жид а по обидвох боках були поранені. Нелегальних еміґрантів задержано і вони будуть відправлені на Кипр.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ПОЛІТИЧНУ ПРАЦЮ

Розуміння допомогти сироті, каліці, голодному, чи іншому в подібному нещасті, у нас завжди було й є тепер. Виробилось згодом і розуміння „допомоги визвольним змаганням українського народу". Зате завжди бракувало нам правильного розуміння потреби фінансової допомоги для ведення політичної акції, спрямованої до оборони поневоленого українського народу. Подібне можна б сказати і про чисто культурну ділянку, про поширення в Америці відомства про історію України, чи про культурні та мистецькі надбання українського народу.

Тим разом хочемо звернути увагу нашого загалу на потребу постійної допомоги тій акції, яку веде Український Конгресовий Комітет. При цьому хочемо відразу виразно зазначити і підкреслити, що згадуючи про це ніяк не думаємо відвертати увагу загалу від конечної потреби постійної підтримки допомогово-гуманітарної акції, яку веде Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Ми тільки хочемо пригадати, що українське громадянство створило дві загально-народні установи, призначуючи їм певні функції, які треба виконати.

Берім, наприклад, видання У. К. Комітетом квартальника "Ukrainian Quarterly". Воно коштує поважні суми гроша, а що загал є за продовжування цього видавництва, то тим самим треба йому постійно думати і про фонди, потрібні на дальші видання. Чи не так?

Або берім справу оборони України на різних міжнародних зібраннях чи конференціях. Український Конгресовий Комітет вислав був, як знаємо, свою делегацію на міжнародну Конференцію в Сан Франсиско. Тепер повідомляє нас американська преса про політичну акцію предсідника У. К. Комітету, С. Шумейка, в Парижі, куди його вислано в звязку з нарадами Міжнародньої Мирової Конференції. Це теж повязане з коштами.

Усі видатки У. К. Комітету, є мінімальні. Якщо б У К. Комітет був удержував канцелярію з платними робітниками, він не був би міг вислати ніяких делегацій, ні до Сан Франсиско, ні до Парижа, ні не міг би був видавати англійською мовою квартальника. Так було досі, але так далі бути не може! Тепер треба більше сил, щоб акцію не тільки продовжати, але ще і поширяти. Усі ми постійно цього домагались і далі домагаємось, але коли іде про фонди на таку акцію, то, за малими виїмками, постійно за це забуваємо. Політичну акцію, як і кожну іншу народню працю, ведемо тільки при допомозі наших власних жертв, які складає тільки наше громадянство. Так було завжди, так є і тепер. Тому памятаймо на це, коли хочемо, щоб У. К. Комітет міг далі продовжувати свою добру працю. Його каса тепер порожня.

„ГОЛОС АМЕРИКИ"

Коли минулого року ми кинули заклик „ширити правду про Україну", ми не могли думати, що ми будемо піонірами і взором для такого руху не для кого іншого, а таки для нашої Америки. Нам здавалося тоді, що у світі панує якась змова, щоб не оприлюднювати поневолення України для прихилення прилюдної опінії для її визволення. Тепер показується, що навіть велика Америка опинилася в такому положенні, що вона не може якслід поширювати правди про себе, про свою діяльність і про свої ідеали.

Таке виходить ясно із оповістки спеціяльного помічника нашого департаменту стейту для Прилюдних Справ, Вилйема Бентона. Коли він минулої середи оприлюднив покликання до життя сто-членної Комісії Краевого Виховання, Науки й Культури для Співпраці з Організацією Обєднаних Держав, то водночас він вияснив, що ця комісія матиме за завдання ломити перешкоди, які створено в світі для поширення правди про Америку. Бентон твердить, що це є перша того роду американська група, яка буде посередником між американською делегацією і громадянами Обєднаних Держав.

Бентон пригадує, що теперішній світ закритий на 75 відсотків різними цензурними умовами і треба шукати способів, як дістатися масовими інформаціями до народів світа. Він згадує, що інформації треба поширяти різними засобами, а між іншим також і по радіо так званими „короткими филями", тобто такими, що йдуть у далекі простори. Америка досі мала свою радіо-станцію в Альжирі, в Африці, щоб звідти посилати вісти до балканських держав. Недавно французький уряд, мабуть під впливом совєтського уряду, зажадав від Америки, щоб вона забрала цю радіо стацію, бо через ню доходили вісти не лише на Балкан, але теж і до Росії. Досі Америка не зробила ніякого рішучого кроку, щоб цю стацію забрати й тому треба надіятися, що вона буде вжита дальше для розголошування правди про Америку. Крім цього буде збудована могутня американська радіо-стація у Манілї на Филипинах і звідки буде йти правда про Америку в Азію. Про інші засоби ще не сказано, але треба розуміти, що вони будуть наладжені негайно, бо поширювання правди розпічнеться вже вчасі засідань Асамблеї Обєднаних Держав, тобто в з кінцем жовтня б. р. Це буде перша спроба ламання барієр між Америкою й тоталітарними краями. З Америки пічнуть передавати точні вісти про засідання Асамблеї, щоб увесь світ знав, як стоїть справа на світовій арені. Сказано, що це буде спроба масового інформування світа не від науковців, не від політиків, не від урядових одиниць, а масова інформація від одного народу до другого. Це буде справжній Голос Америки, оцієї могутньої, демократичної, народньої Америки, яка бореться за волю всього людства.

ЗА ПРАВИЛЬНУ ОЦІНКУ ВАРТОСТЕЙ

(НАЙВАЖНІША СЬОГОДНІ ПРОБЛЕМАТИКА — ВІДНОВЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ)

У бюлетені Української Пресової Служби (УПС) з 1. серпня б. р. поміщено статтю п. н. **„За правильну оцінку вартостей"**, яку написав **Олег Зеленецький.** У цій статті обговорюються проблеми, звязані з існуванням і завданнями нової української еміграції в Европі. Міркування, висказані на цю тему, такі актуальні й правильні, що вартують, щоб і ми, в Америці, не тільки з ними познайомились, але й добре застановились, чи і в нас не покутує ще тут і там „нереальна оцінка вартостей", коли іде про нашу акцію оборони права українського народу на вільне й самостійне життя.

∴

Характеристичним для цілого нашого еміграційного життя є неспівмірна, нереальна оцінка вартостей. Дуже часто не відрізняють люди речі малі від малих проблем на сьогоднішній час підрядного значення від першорядних — актуальних і важливих. Коротко кажучи: не гієрархізуємо проблем. Через це в загальному еміграційне життя повне дрібничковости. Дуже часто в нас люди потраплять ломити копії за речі малі, дрібні, або на сьогодні неактуальні, нереальні, поставивши їх в засадничу площину проблем першорядного національного значення. Здається, що побіч всіх інших хиб еміграції одною з найважніших є те, що відірвані від пня люди затрачують почуття дійсности і сходять на манівці або дрібничковости і політиканства, або врешті створюють собі різного рода ілюзії та уважають їх за дійсність.

Приглянімося тій нашій еміграційній дійсности. За що люди сперечаються, сваряться, що викликує море злоби, взаємної ненависти, непорозумінь? Це т. зв. таборова політика, цебто боротьба за опанування табору знаміром створити собі з них свою партійну республику. Це проблеми взаємовідносин між т. зв. східняками і західняками. Це релігійні спори між уніятами і православними, яка, мовляв, має бути колись Україна — православна чи уніятська? Це спори за таку чи іншу форму демократії в майбутній українській державі. Має бути воля народам і людині, чи воля людині і народам? Важна, бачите, проблема! Врешті це вигребування минулого, розятрювання старих ран, чи партійних похибок, на те, щоб, начебто, оздоровити внутрішньо національні відносини, покарати винних за такі або інші, часто виссані з пальця похибки й прогріхи в минулому. В практиці очевидно доводить це до ще більшого забагнювання і завогнювання відносин, зросту пристрастей, розбурхування нових безконечних дискусій і сплетень на теми нереальні, а передусім — неспівмірні до тих проблем, що повинні займати перше місце в наш час. До тих проблем належать: Боротьба за відновлення української держави та методи, якими повинні ми в нашій політичній тактиці послугуватися, щоб ця боротьба була найбільше успішна та найскорше довела до цілі.

Скажімо собі одверто і щиро. Що з того, що ми сьогодні масу енергії будемо зуживати на те, щоб в якомусь таборі мала перевагу та чи інша партія, будемо сперечатися на тему православя й унії, такої чи іншої форми устрою української держави — коли рівночасно в той же сам час Україна знаходиться під гнетом одного знайбільш небезпечних ворогів, яких колинебудь мала? Коли б ця окупація вдержалася там ще двадцять-тридцять років, тоді (якщо очевидно не поставимо нашої боротьби в правильній площині) міг би прийти момент, що Україна залишилась би без українців і стала б на якийсь час тільки географічною назвою одної з провінцій совєтської імперії. І яку в такій перспективі вартість має ціла ця наша „проблематика", що псує стільки крови людям. Де тоді (навіть якщоб пізніше розлетілася ця імперія) будемо заводити унію, чи православя, де будуватимемо таку чи іншу форму демократії? Що представляють собою в обличчі такої грізної для цілої нації перспективи дрібні, смішні спори, сварні й грізні цілого нашого еміграційного життя?

Скаже може дехто. Це перебільшення! Так зле воно не є! Не так легко знищити цілий нарід. А зрештою буде війна і Совєтський Союз напевно розвалиться.

Я також є оптиміст. Але при тому розцінюю справу реально. І тому тих всіх оптимістів, які дуже часто, навіть декламуючи про власні сили, вірять цілим своїм єством, що інтервенційна війна мусить бути і в той спосіб справа буде розвязана, — питаю: що станеться, якщо війни не буде так скоро, як вона прийде, скажімо, за 20-30 літ, цебто в той час, коли Україна може перестати бути по змісту українською? Дійсно, не так то легко знищити цілий нарід, тимбільше великий нарід. Але ми знаємо, що за 25 літ свого панування в Україні, большевики потрапили винищити або переселити понад 10 міліонів українців, що гітлеризм потрапив вимордувати за дуже короткий відносно час свойого панування в Европі самих тільки жидів понад 5 міліонів, а разом з іншими грубо понад 15 мілонів людей. Врешті в останній час ми є свідками, як большевики з корінням виривають мілон двісті тисяч кримських татарів і чеченців з їхньої країни, кидають їх десь у глибокий Сибір і в той спосіб ліквідують дві „автономні республики". Чи цього самого жорстокого засобу не захочуть вони застосувати і до найнебезпечнішого зі своїх противників, українського народу? Ніхто, хто знає большевизм, не скаже категорично: Ні, це неможливо!

Отже найважнішою сьогодні проблематикою, яка мусить абсорбувати всі сили і всю енергію цілого українського народу і кожного українця, де б він не жив — чи в краю, чи на еміграції, — є відновлення самостійної української держави. Без укранської держави всі проблеми, що їм в нашому еміграційному житті стільки сьогодні присвячується уваги, ніколи не будуть зреалізовані, завжди будуть тільки обманчивою фатаморганою.

Справа відновлення української суверенної держави це справа боротьби за неї. Не забувай, що ставка йде на життя або смерть, за бути чи не бути. В тій площині мусить бути розбудована боротьба. Вона мусить бути тотальна, тобто — в ній мусить брати участь кожен з нас, а головне вона, в обличчі такого ворога, мусить мати найбільш доцільні форми, мусить бути плянована та завдавати найбільші удари ворогові.

Коли говоримо про боротьбу, то не маємо на думці тільки боротьбу зі зброєю в руках у краю. Це є тільки одна з форм боротьби в даний момент доцільна, а коли виявиться в інших змінених обставинах недоцільною, тоді в такій формі перестане існувати. Зрештою знаємо, що вже й сьогодні побіч збройної повстанської боротьби існують на українських землях інші форми визвольної боротьби.

В той час, коли ціла Україна сьогодні стоїть в боротьбі, веденої в різних формах і різними засобами, від неї не може відставати й ціла українська еміграція. Вона мусить бути звернена обличчям до Краю, мусить з ним жити одним життям, одними ідеями, одними бажаннями і прямуваннями.

Очевидно, коли говоримо про включення в боротьбу української еміграції, то це не значить, що треба, щоб еміґранти в своїй масі всі до одного взяли зброю в руки, вернулися в Край і станули побіч тих, що залишилися. Це було б зрештою навіть у багатьох випадках недоцільне. Але однак передусім про те (це підчеркуємо ще раз з притиском), щоб еміграція не віддалялася від Краю, не починала жити своєю „республикою", щоб не попадала в такий загрозливий стан, як це зараз можна ствердити серед деякої частини нашої еміграції, яка не тільки майже жодної уваги не звертає на змагання в Краю, але ще їх дуже часто обезцінює і живе своїм відірваним таборово-гуртковим життям зайнята різними „проблемами", „епохальними" еміграційними зїздами, задивлена в далеку примарливу Америку.

Чи еміграція, а головно ті всі, що твердять — ми є вибранцями, елітою, яка має вести цілу націю — чи вони бодай цікавляться такими проблемами, як сучасний стан в краю та сучасна стадія боротьби? Чи вони стараються створити собі дійсний образ ситуації, чи для них важливими й цікавими є проблеми політичної тактики і шляхів дальшої боротьби? Чи принаймене заторкують такі справи, як ставка на власні сили та сили інших поневолених народів, на революцію в СССР, на реальні можливості такої постанови і т. д. Цебто — на всі ті проблеми, які повинні бути суттю нашого життя тут на еміграції. Бо навіщо ми тут опинилися?

Еміграція має бути частиною вільної України, звязаною всім своїм єством з материком, частиною, на якій можна свобідно розробляти найбільше [illegible] цільнішу тактику боротьби. В таких обставинах, як сьогодні, в обставинах суворої жорстокої большевицької дійсности, в безпосередній боротьбі Край не має змоги свобідно й докладно продискутовувати та розвивати нові думки, гасла, ідеї. Це мусить і повинна робити еміграція. Але еміграція невідірвана від Краю.

Еміграція має теж сповнити друге важливіше завдання. Вона має спопуляризувати в цілому світі боротьбу, яку сьогодні проводить Україна та протиставитися з найбільшою енергією ворожій пропаганді, яка або представляє наші змагання до самостійности в кривому дзеркалі, або взагалі їх промовчує.

Третім важливим завданням нашої еміграції є затіснення якнайбільше дружніх звязків з усіми поневоленими большевизмом народами та розроблення проблематики спільного

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.
(Другий том трильогії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

50)

Побоювалися кар гусари, але більше боялося високе начальство! З фронтовими частинами жарти погані; фронтовик фронтовикові поневолі братом приходиться. Знов же — воля!... Не всі однаково її зрозуміли... Крім того, занадто мляво переводила наступальну акцію шоста дивізія. Команданти полків говорили ясно, що вояцтво навряд чи буде зо своєю кіннотою воювати. Бо й якже битися з товаришами численних походів і боїв, в імя чого битися? Сливе що години прибували старшини з шестої дивізії у гусарську бригаду, приїздили команданти полків з порадами. Обложені зо всіх сторін гусари не зіставалися в довгу: чемність адже диктує за візити відплачувати візитами! А в наслідку — високе начальство висилало гострі директиви, як з бунтівниками поводитися, — ті директиви звичайно опинювалися у бунтівників;...

Наспіх, без парад і церемоній бригада присягнула. Від землянки до землянки ходили писарі, збірали підписи. Не один гусар підписував на відчепне у стайні, занятий чищенням коня, кпив, — мовляв, як же заприсяженому гусарові їздити на незаприсяженому коні, відчитував присягу коневі! Відослано присяжні листи, і вже другого дня навезено пасок, мясива, хліба й цукру, дарунків від населення, яєць навіть, заблудним синам Російської Республики на гостину. Ще через день прибрано десь обох жандармських „фонів". Прийшли накази „Армії і Флоту Свобідної Росії". Полковника Дессіно відчислено в резерв при штабі Київської военної округи, Паволоцького призначено правним командантом Чернигівського полку, Ромейка потверджено начальником дивізії. Вістки про бунт, правда, ще до Головного Штабу не дійшли, накази датовані березнем. Тільки десь вони застрягли в дорозі, — певно вибралися з Петербургу пішо й не могли швидко дістатися в Пинські болота задля весняної грязюки... Всеж здавалося, що Тимчасовий уряд справді йде на зустріч народам республики, не зовсім слухняним синам виявляє прощення і доброзичливість, справді бунт гусарів забуло?

Тільки так лише здавалося!...

XIV.

Не забарився дальший вияв „ласки" Тимчасового уряду й високих команд до гусарської бригади, — наказ перейти в глибоке запілля в резерв третьої армії. З ласки скористала уланська бригада, бо розділювати одну дивізію досі не практикувалося. Поговорювали, що дивізія стане на відпочинок місяців на два десь у Погоринщині, тобто по ріці Горині, а далі відійде в район Козятина — Умані на охорону залізних доріг, ну й ладу та спокою на Правобережжу. Інші дивізії корпусу нарікали. Мовляв гусари бунтувалися й собі відпочинок вибунтували, а їм, вірним синам Свобідної Росії доводиться далі в болотах купатися!... Справді, інакше ту ласку годі пояснити...

Без зайвих клопотів передали полки свої відтинки й землянки частинам прибулим на заміну. Без клопоту витягнулися довгим вужем на схід. Першого дня походу вгналися верств зо пятьдесять. На ніч гусарська бригада стала в Дубровську, місці відпочинку в осені 15 року, по прориві німецького фронту. Друга ніч в Зелениці, недалеко Сваричевич, третя у Висоцьку, над Горинню, на гряниці Волині й Минщині, давній столиці дрібного українського удільного князівства. З Висоцька через Столин прибули у призначений на відпочинок район...

Штаб дивізії з князем Ромейко-Гурком спинився у чудовій посілости князів Радзивилів, далекої рідні генерала. На сугірку над Горинню звовдився величавий замок, поміж деревами великого сто-десятинного парку білили численні будівлі прикрашені колонами, вирізбленими ґзимсами, виграли веселковими барвами на сонці струї води трохи чи не десятка фонтанів. Увесь парк огорожено залізними штахетами з широкими, вдекорованими латинськими написами віздовими брамами. Посілість Радзивилів під Столином була другою після Несвіжу, властивої столиці князів Радзивилів, будувалася вона й прикрашувалася поколіннями не одних Радзивилів, але Острожських, Сапіг, Сангушків, Ходкевичів, Чарторийських і багатьох інших українсько - литовських визначних родів. Тут горді князі показали, на що їх стати! Небагато дідичів могло похвалитися домами, яких тут набудовано для численної служби! Замок Радзивилів сягав часів ще перших носіїв того назвища, внуків литовського Креве-Кревейтоса, головного жерця бога Перкунаса. Рідня Радзивилів, князі Острожські замок перебудували. Але з княжною Катериною Константинівною Острожською — посілість вернулася в рід Радзивилів віном за княжною. Острожські, Ходкевичі вимерли, а Радзивили, Сапіги, Сангушки, Чарторійські перейшли в ряди народу Україні ворожого. Тимто в посілости зводилися в гору вежі костелу, побіч величавого старинного костелу в недалекому Столині. А по дооколичних селах сиротами тулилися старі, часом в вугли будовані, уніятськгоо типу церковки.

(Дальше буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1946 Р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	349.66	133	177.67
2	225.52	134	110.73
3	123.81	135	76.39
4	59.04	136	246.73
5	335.38	137	195.58
6	61.67	138	80.42
7	257.01	139	59.35
8	330.18	140	98.71
9	203.96	141	79.89
10	123.28	142	154.97
11	130.24	143	349.65
12	87.92	144	79.31
13	110.31	145	126.43
14	15.67	146	327.5[illegible]
15	20.28	147	664.83
16	89.91	148	48.01
17	43.76	149	66.73
18	97.75	150	263.50
19	5.97	151	159.94
20	296.42	152	56.22
21	162.10	154	42.55
22	126.52	155	540.33
23	125.94	156	183.04
24	103.71	157	46.04
25	143.60	158	355.80
26	35.55	159	79.96
27	44.34	160	112.44
28	137.36	161	264.59
29	263.51	162	85.73
30	85.41	163	256.21
31	140.40	164	292.30
32	29.70	165	118.47
33	165.51	166	28.59
34	38.15	167	115.77
35	46.10	168	225.82
36	188.17	169	39.05
37	114.17	170	302.11
38	427.59	171	82.65
39	435.83	172	54.11
40	38.98	173	127.45
41	22.55	174	31.10
42	202.94	175	223.88
43	59.96	177	136.56
44	157.09	178	256.20
45	527.87	179	286.05
46	16.23	180	89.42
47	74.18	181	128.44
48	42.12	182	190.39
49	67.60	183	68.50
50	157.62	184	20.12
51	89.87	185	65.25
52	109.25	186	58.82
53	122.87	187	101.95
54	69.50	188	51.43
55	90.65	190	41.56
56	193.47	191	168.52
57	251.51	192	176.19
58	180.62	193	75.25
59	319.89	194	42.73
60	43.24	195	38.44
62	49.61	196	50.49
63	655.74	197	30.20
64	143.39	198	32.09
65	208.86	199	62.13
66	100.45	200	398.80
67	177.73	201	47.18
68	19.53	202	42.11
69	168.47	203	75.38
70	320.59	204	1,296.63
71	135.10	205	22.91
72	89.52	206	641.29
74	57.75	207	89.96
75	238.09	208	32.24
76	328.23	209	58.27
77	67.05	210	63.26
78	188.31	211	214.59
79	18.13	212	83.71
80	113.55	213	287.77
81	140.75	214	7.13
82	74.70	215	50.21
83	[illegible]	216	19.67
84	66.55	217	492.04
85	236.90	218	236.27
86	252.99	219	535.36
87	181.54	220	117.62
89	52.03	221	651.53
90	264.55	222	33.42
91	423.98	223	363.99
92	12.63	224	59.15
93	58.61	225	9.09
94	503.35	226	59.58
95	47.44	227	48.03
96	294.50	228	166.68
97	180.95	229	216.40
98	139.80	230	435.76
99	215.06	231	26.04
100	85.45	232	79.70
101	47.58	233	47.05
102	645.54	234	341.18
103	802.70	235	203.40
104	209.34	236	179.89
105	204.87	237	215.58
106	279.72	238	297.63
107	53.75	139	606.86
108	303.54	240	39.09
109	129.85	241	81.03
110	16.25	242	149.19
111	30.23	243	111.83
112	330.56	244	26.54
113	70.39	245	145.05
115	42.65	246	86.51
116	63.11	247	298.39
117	143.20	248	92.64
118	114.43	249	35.82
119	71.26	250	13.49
120	255.30	251	238.10
121	194.02	252	134.07
122	54.61	253	174.47
123	162.11	254	172.73
124	124.36	255	50.18
125	345.33	256	77.63
126	106.29	257	35.93
127	419.13	258	41.61
128	36.95	261	42.63
129	30.14	262	72.63
130	460.05	263	51.36
131	10.83	264	154.26
132	158.06	265	118.74

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
266	101.50	362	112.80
267	110.38	363	204.38
269	29.73	364	463.65
270	324.19	365	55.52
271	98.20	366	20.21
272	39.73	367	436.48
273	21.37	368	40.18
274	262.03	369	367.35
275	106.07	370	320.53
276	357.57	371	300.95
277	412.89	372	95.97
278	30.55	373	56.79
279	30.62	374	59.22
280	230.63	375	118.25
281	253.78	376	59.75
282	27.22	377	20.62
283	197.21	378	69.78
284	95.58	379	189.90
285	18.60	380	41.85
286	73.83	381	24.43
287	27.15	382	55.36
288	344.11	383	299.60
289	50.36	384	51.51
290	106.58	385	366.76
291	231.12	386	63.00
292	618.20	387	56.27
293	187.21	388	169.22
294	49.57	390	138.51
295	210.29	391	26.72
296	372.60	392	21.51
298	134.07	393	28.87
299	122.29	395	24.99
300	147.41	396	87.17
301	143.39	397	44.56
302	16.47	400	132.53
303	114.61	401	56.86
304	103.87	403	247.60
305	228.68	404	61.66
306	36.50	405	76.73
307	48.97	406	197.59
308	103.47	407	56.24
309	49.62	408	28.00
310	198.07	409	67.25
311	13.76	410	20.96
312	90.87	411	36.69
313	16.28	413	131.58
314	31.06	414	153.50
315	18.87	416	14.40
316	479.42	418	6.94
317	117.00	421	74.06
318	172.47	422	32.14
319	82.64	423	45.56
320	146.81	425	4.42
321	91.15	426	52.08
322	85.61	427	191.70
323	77.93	428	1.40
325	656.44	429	40.02
324	234.65	430	11.89
326	129.66	432	1,257.24
327	137.13	433	72.74
328	24.47	435	75.50
329	31.27	437	25.95
330	290.35	438	40.46
331	95.63	439	116.36
332	95.42	441	320.04
333	135.18	442	54.92
334	339.65	443	16.90
335	64.01	445	245.71
336	320.49	446	79.59
337	16.17	448	65.78
338	282.12	450	5.48
339	139.21	451	54.53
340	19.37	452	36.54
341	356.28	454	63.07
342	203.69	455	6.72
343	177.29	456	71.89
344	95.74	459	140.99
345	109.64	460	6.36
346	23.92	461	110.59
347	196.94	462	47.01
348	226.31	463	22.93
349	36.32	464	148.58
350	184.78	465	78.01
351	60.63	466	31.68
852	148.83	467	7.84
353	208.42	469	170.86
354	17.43	470	25.20
355	74.65	472	99.72
356	50.88	473	225.19
357	83.93	474	90.65
358	78.08	475	25.25
359	67.56	476	121.56
360	23.35	477	130.69
361	1,778.93	478	128.56

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 256.33

3 місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $67,413.34

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	7.34	217	2.74
3	2.42	221	1.68
28	8.82	225	6.77
30	9.53	230	3.81
33	6.88	234	16.50
37	16.20	237	2.68
39	24.13	243	18.56
65	14.02	245	1.06
70	3.80	257	2.84
83	2.86	274	1.49
90	11.44	275	14.56
101	2.84	278	1.15
102	2.46	284	3.37
106	7.23	286	32.87
108	3.38	298	3.05
112	28.31	305	6.82
117	4.46	316	1.41
125	2.66	321	3.73
127	3.17	328	2.01
139	2.35	334	2.28
142	8.40	335	5.31
143	10.49	336	7.93
147	20.58	342	11.70
151	5.15	349	5.24
170	4.94	358	1.62
181	1.57	361	2.48
185	5.46	367	3.51
206	3.96	370	5.01
209	2.62	384	28.93
216	10.77	388	12.65

3 місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення $ 452.00

Разом з місячних вкладок від членів $67,865.34

Відсотки від бондів	4,737.52
Відсотки від морґеджів	2,325.99
Відсотки від членських позичок	763.73
Заробок на бондах	374.95
Чинш від реальностей	5,524.10
Перенос резерви за переписаних членів з мол. деп.	616.50
Перенос інших фондів з молодечого департаменту	1.50
Перенос резерви за переписаних членів до нових родів обезпечення	257.00
Приходи друкарні і книгарні	6,339.85
Зворот виплаченої нагороди лікарям за членів з молодечого департ. до адміністраційного фонду старших членів	34.00
Перенос резерви за суспендованих членів в 1945 р. до адміністр. фонду	1,589.91
Зворот конвенційних розходів до адміністр. фонду	3,900.98
Сплати морґеджів	9,030.88
Сплати бондів	25,687.55
Сплати членських позичок	4,090.67

Сирітські части по бл. п.:

в. 69 Малиса Стефан	225.90
в. 99 Надільней Петро	379.68
в. 421 Кіндрат Іван	250.00

Разом $133,996.05

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 27 Гладкий Василь	$ 1,000.00
в. 45 Репулик Михайло	500.00
в. 48 Нагребецька Марія	500.00
в. 69 Малиса Стефан	1,000.00
в. 91 Кучірка Марія	1,000.00
в. 99 Надільний Дмитро	1,000.00
в. 102 Кліщинський Миросл.	1,000.00
в. 130 Ле Рой Йосифина	1,000.00
в. 151 Олієш Марія	1,000.00
в. 170 Кузьма Григорій	1,000.00
в. 182 Гашовськей Теодор	500.00
в. 196 Ковалець Микола	1,000.00
в. 217 Таркулич Петро	500.00
в. 229 Іжак Григорій	1,000.00
в. 327 Римар Михайло	1,000.00
в. 338 Пипюк Домініка	1,000.00
в. 369 Сарматюк Микола	1,000.00
в. 371 Ґрентус Стефан	500.00
в. 382 Москалик Марія	1,000.00
в. 388 Радович Михайло	1,000.00
в. 408 Курятник Марія	622.00
в. 421 Кіндрат Іван	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороте	1,306.49
Перенос резерви за суспендованих членів в 1945 р. до адміністр. фонду	1,589.91
Перенос резерви за переписаних членів до нових родів обезпечення	257.00

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 181 Шпак Марта	382.50

Запомоги з запомогового фонду:

в. 2 Карляк Андрій	40.00
в. 37 Кіценюк Евдокія	25.00
в. 39 Пахолок Андрій	35.00
в. 39 Копчак Гавриїл	35.00
в. 55 Ячник Антін	35.00
в. 69 Кулиба Василь	35.00
в. 70 Трачук Василь	40.00
в. 85 Костюк Онуфрей	35.00
в. 87 Масляник Василь	35.00
в. 93 Бабей Дметро	35.00
в. 93 Свідер Юлія	25.00
в. 102 Щубака Атанас	35.00
в. 105 Сеган Василь	40.00
в. 106 Попель Михайло	35.00
в. 107 о. Дармос Василь	35.00
в. 112 Паплик Розалія	30.00
в. 123 Піціль Микола	35.00
в. 124 Драбик Михайло	35.00
в. 130 Тимчер Михайло	35.00
в. 136 Сус Олекса	40.00
в. 155 Ґурняк Михайло	40.00
в. 155 Швайлик Іван	35.00
в. 164 Бутрій Михайло	35.00
в. 175 Лідик Марія	25.00
в. 175 Плекан Григорій	35.00
в. 176 Зайлик Іван	35.00
в. 191 Сали Іван	35.00
в. 204 Дублянин Григорій	35.00
в. 206 Сусла Григорій	35.00
в. 218 Калька Стефан	40.00
в. 223 Маліборський Мих.	35.00
в. 223 Стецула Василь	35.00
в. 223 Гулька Марія	25.00
в. 233 Запоточна Юлія	20.00
в. 237 Марчишин Теодор	35.00
в. 237 Панько Григорій	35.00
в. 251 Дзівік Михайло	35.00
в. 270 Панас Лев (втр. ніг)	250.00
в. 274 Дирко Марія	25.00
в. 274 Павлечко Франко	25.00
в. 280 Рубльовська Анастазія	25.00
в. 288 Данилюк Теодор	25.00
в. 288 Копчук Лука	40.00
в. 288 Могилська Параня	25.00
в. 292 Данчишин Петро	50.00
в. 292 Маланяк Михайло	35.00
в. 292 Михайлюк Іван	20.00
в. 294 Гуменюк Дмитро	30.00
в. 294 Левка Василь	35.00
в. 301 Заремба Прокіп	50.00
в. 305 Вітюк Катерина	25.00
в. 306 Лукас І. Петро	25.00
в. 330 Конікевич Іван	35.00
в. 333 Пенц Анна	20.00
в. 361 Козар Іван	35.00
в. 361 Повалений Іван	40.00
в. 361 Левків Петро	35.00
в. 364 Головчак Павло	35.00
в. 367 Петрик Софія	25.00
в. 367 Пінковська Варвара	25.00
в. 369 Бережак Стефан	50.00
в. 379 Сачавський Петро	35.00
в. 383 Стефаняк Василь	35.00
в. 385 Кошляк Гавриїл	35.00
в. 388 Верещак Анна	30.00
в. 403 Гавриляк Андрій	25.00
в. 407 Хочур Анна	25.00
в. 407 Нагірна Марія	25.00
в. 473 Нітух Павло	40.00

Виплати з народного фонду:

Злучений Українсько Американський Допомоговий Комітет	7,500.00
Сиротинець у Філядельфії, Па.	300.00
Українська Вища Школа в Стемфорд, Конн.	250.00
Українська Дівоча Вища Школа в Fox Chase, Pa.	250.00
Український Православний Семинар у Філядельфії	150.00
Український Православний Семинар у Ню Йорку	150.00
Дім Старців у Sloatsburg, N. Y.	250.00
На видання книжки Україна в англійській мові	1,000.00
На видання книжки Іван Франко в англ. мові	800.00
Вищі Освітні Курси в Канаді	250.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	256.33

Виплати конвенційного фонду:

Зворот виплачених коштів конвенції до адміністраційного фонду	3,892.96
Інші виплати	225.00

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	6,045.66
„Свобода" за орган	3,900.00
Нагорода для відділових секретарів	2,081.67
Кошти головної контрольної комісії	1,439.47
Платня головного уряду	1,250.01
Платня помічних сил	993.42
„Свобода" за праці і друки	634.53
Чинш за офіси	625.00
Кошти подорожі головних організаторів	405.97
Видатки канцеляр. на пошту	310.02
Лікарі за нових членів	224.00
Нагороди за нових членів	156.25
Актюар за праці	100.00
Кошти подорожі і репрезентації	62.50
Спортова акція	40.00
Телефон	26.71
Оголошення	20.00
Фотографічні знимки членських апплікацій	15.69
Канцелярійні прибори	11.95
Асекураційні журнали	11.25
Оправа місячних книг	10.40
Направи машин	8.06
Вода	7.50

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	7,463.87

Інвестиції готівки:

Позички членам	1,460.73

Разом $67,236.87

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем липня 1946 року осталася	$390,628.77
Прехід за серпень	133,996.05
Разом	$524,624.82
Розхід за серпень	67,236.87
Готівка з кінцем серпня 1946 року остається	$457,387.95

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 457,387.95
Морґеджі	970,632.55
Бонди	5,909,676.15
Реальности	245,500.00
Позички членам	425,767.49
Друкарня	4,768.34
Разом	$8,013,732.48

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$7,390,426.41
Посмертний фонт старого роду обезпечення	76,285.26
Адміністраційний фонд	215,355.87
Резервовий фонд	14,510.08
Запомоговий фонд	118,772.09
Народний фонд	4,237.84
Конвенційний фонд	2,325.67
Фонд обезпеки інвестицій і смертносте	93,821.11
Фонд Згоди Братств	15,305.63
Сирітський фонд	82,692.52
Разом	$8,013,732.48

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

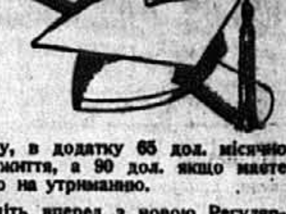
фронту всіх цих народів у спільній боротьбі проти большевизму.

Якими ж мізерними, дрібними, нереальними, а то й шкідливими в порівнанні до всіх цих накреслених проблем і завдань, що стоять перед українською еміграцією — видається ціла наша таборова політика, боротьба за впливи, творення безконечної скількости нових ефемеридних партійок і партій, церковна боротьба, проблематика східняків - західняків! В тій останній справді дуже часто мачають свої пальці агенти НКВД, бо ж відомо, що кому, а їм найбільше залежить на тому, щоб між українцями ширити роздор, взаїмну ненависть і розбрат.

Будьмо певні, коли б ціла наша еміграція, а головно провідні її кадри, більше звертали свої очі в сторону Краю, а не Америки, коли б більше присвячували уваги боротьбі та застановлялися над шляхами, якими вона повинна йти, — коротко: коли б більше звертати уваги на т. зв. українську рацію стану, тоді вони зразу відчули б, що є на потребу, а що є маловажне й дрібне чи навіть шкідливе для справи. Тоді не було б того політикоманства, того ненависництва, тої нетерпимости і заїлої ворожости, що дуже часто характеризує наше емігрантське середовище.

Колиб кожному українцеві на еміграції горіли в серці вогнисті слова — „добро відчизни найвищий закон" — тоді ми всі дійшли б до спільного порозуміння в імя спільної мети.

ІДІТЬ ВПЕРЕД!

Якщо молода людина хоче сьогодні добитись чогось, вона мусить мати і виказати спеціяльний талан. Освіта ще ніколи не була такою поплятною дивіденцою як зараз — а нова регулярна Армія готова поставити вас на дорогу її доброго вишколення.

Перше, військові школи навчають понад 200 родів фахів і ремесла. Ви маєте широкий виоір. Ви знайдете працю, відповідну до вашої здібности, і ви діставатимете платню в часі науки.

Друге, трирічна служба дае вам право, після звільнення, на 48 місяців навчання в будьякім каледжу, бизнесі, або фаховій школі, до якої ви будете здібні. Уряд Злучених Держав буде оплачувати ваше навчання, лабораторні видатки і т. д., аж до 500 дол. впродовж звичайного шкільного року, в додатку 65 дол. місячно на життя, а 90 дол. якщо маєте кого на утриманню.

Ідіть вперед з новою Регулярною Армією! Вписуючись тепер, або перед 5-тим жовтнем 1946 року, ви запевнете собі користи з тих прав, які належуться воякам. Нема кращої нагоди починаючи свою карієру. Відвідайте найближчу Рекрутаційну Станцію і отримайте всі подробиці.

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS
FINE PROFESSION NOW!

U. S. ARMY RECRUITING STATION
Post Office Building, Jersey City, N. J.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	6.30	58	3.40
2	6.30	59	4.50
3	2.05	60	1.13
4	90	62	2.25
5	9.45	63	24.08
6	90	64	5.85
7	12.82	65	6.25
8	8.39	66	7.20
9	9.25	67	3.38
10	45	69	90
11	9.68	70	6.30
12	68	71	3.10
13	2.95	72	1.25
14	2.03	74	2.95
15	93	75	5.63
16	3.60	76	7.65
17	5.63	77	3.38
18	68	78	8.10
20	4.50	79	1.15
21	6.07	80	2.25
22	3.13	81	1.80
23	1.35	82	2.40
24	3.78	83	4.95
25	9.70	84	13.57
26	1.80	85	14.85
27	23	86	6.08
28	7.65	87	7.43
29	3.37	89	45
30	6.30	90	13.75
31	1.35	91	11.50
32	45	92	2.25
33	8.80	94	15.98
34	2.25	95	1.60
36	10.12	96	13.95
38	6.10	97	7.43
39	17.33	98	4.75
40	1.13	99	2.70
41	1.80	100	2.95
42	3.83	102	10.13
43	1.80	103	2.25
44	2.93	104	68
45	10.13	105	3.83
46	45	106	2.25
47	3.93	107	1.35
48	6.75	108	68
50	7.20	109	6.08
51	2.95	110	2.70
52	10.15	112	8.90
53	11	113	45
54	2.70	115	25
55	3.85	116	7.88
56	5.65	117	1.80
57	11.25	118	4.95

Відділ	Заплатив
119	1.58
120	5.85
121	15.98
122	4.50
123	2.70
124	4.50
125	8.10
126	4.73
127	7.65
128	1.13
130	20.25
132	1.13
133	1.15
135	1.58
136	10.13
137	8.10
138	3.60
139	12.06
140	4.73
141	68
142	9.23
143	6.30
144	4.28
145	5.40
146	45
147	22.07
148	2.70
149	2.48
150	21.83
151	5.40
155	10.35
156	8.35
157	90
158	7.65
159	3.60
160	3.15
161	2.93
162	1.13
163	4.05
164	35.88
165	7.20
166	4.50
167	4.50
168	2.03
169	68
170	10.35
171	4.50
172	3.15
173	2.93
174	2.03
175	5.65
177	3.05
178	2.93
179	3.83
180	10.35
181	1.13
182	3.15
183	1.12
185	6.53
186	7.18
187	90
188	3.60
191	6.53
192	4.28
193	1.00
198	50
199	1.35
200	15.53
201	1.35
202	2.70
204	166.50
205	2.25
206	14.40
207	2.03
208	1.35
210	90
211	5.85
212	4.50
213	5.85
214	45
215	50
217	17.10
218	2.25
219	21.15
220	6.30
221	35.10
222	2.93
223	16.65
224	4.28
225	1.13
227	2.25
228	4.10
229	5.18
230	13.95
231	45
232	2.93
233	4.23
234	4.95
235	7.20
236	4.50
237	6.75
238	42.75
239	62.10
241	90
242	15.30
243	2.70
244	45
245	2.03
246	25
247	6.53
248	9.45
250	1.35
251	9.70
252	8.70
253	5.63
254	7.20
255	3.15
256	3.15
257	45
258	2.47
261	4.05
262	6.30
263	68
265	2.70
266	14.65
267	1.13
269	1.35
270	6.08
271	5.00
272	1.80
273	3.50
274	9.90
275	1.58
276	10.35
277	19.35
278	1.13
279	3.38
280	5.40
281	24.30
282	2.48
283	7.45
284	1.35
286	1.35
287	69
288	4.73

Відділ	Заплатив
289	2.70
290	45
291	5.63
292	16.42
293	9.68
295	5.18
296	14.20
297	45
298	45
299	3.25
300	2.25
301	3.96
302	45
303	5.40
304	8.78
305	7.65
306	90
308	3.15
309	2.93
310	2.02
311	1.58
312	2.28
313	1.73
316	9.45
317	4.05
318	3.38
319	5.40
320	5.40
321	4.05
323	2.95
324	4.95
325	3.38
326	2.93
327	1.13
328	45
329	3.25
330	8.55
331	4.75
332	3.38
333	3.83
334	9.68
335	2.25
336	5.85
338	10.80
339	2.70
341	24.08
342	3.01
343	1.13
344	1.80
345	4.28
346	90
347	10.53
348	20.75
349	3.15
350	6.30
351	2.05
352	5.40
353	3.15
355	2.25
356	1.80
357	1.80
358	3.30
359	3.60
361	93.60
362	4.05
363	5.40
364	7.65
365	4.73
366	1.58
367	5.40
368	25
369	9.00
370	1.80
371	13.05
372	1.58
373	1.13
374	4.05
375	5.36
376	2.48
377	22
378	4.50
379	3.83
380	6.08
381	1.35
383	14.40
384	1.58
385	7.25
386	1.35
387	4.40
388	8.10
390	12.38
395	3.85
396	1.13
397	90
400	7.43
401	1.80
403	2.03
404	1.58
405	45
406	21.05
407	1.80
408	1.00
409	2.93
410	1.15
413	2.70
414	8.33
416	45
418	3.15
421	2.93
422	10.05
423	4.05
426	1.80
427	11.70
429	3.60
430	1.12
432	68.63
433	45
437	68
438	4.95
439	15.53
442	1.35
443	45
445	3.15
446	7.65
448	1.58
450	1.80
452	3.38
454	80
456	5.93
460	90
461	12.61
462	2.48
463	1.35
464	4.95
466	90
467	2.25
469	15.30
470	5.00
473	8.55
474	1.50
475	1.25
476	2.70
477	68
478	1.88

3 місячних вкладок від членів обезпечених у клясах 1, 2 і 3 $2,437.93

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	3.74	49	5.76
2	7.39	50	1.75
3	7.97	51	87.46
5	6.73	52	5.86
7	3.37	53	5.48
8	7.71	54	8.45
11	23.56	55	4.95
14	3.08	56	9.43
15	4.78	57	4.70
16	3.40	58	30.52
17	5.46	59	47.07
19	4.79	60	6.86
20	27.23	62	5.66
28	2.02	63	44.94
33	3.74	64	3.38
34	82	65	5.58
37	3.72	66	18.28
38	39.82	70	15.49
39	66.53	71	68.77
42	1.97	72	1.04
45	17.16	74	3.54
47	7.39	75	3.08
48	5.67	76	1.73

Відділ	Заплатив
77	1.97
78	1.18
82	6.30
83	20.18
84	55.43
85	6.83
86	12.34
87	17.73
89	93
90	2.12
91	3.66
94	155.37
96	21.78
97	1.54
99	15.54
102	32.14
103	52.81
104	5.42
105	1.54
106	10.10
108	77
109	83
112	46.63
115	4.10
117	21.21
118	98
119	4.97
120	4.33
121	68.07
122	2.00
123	1.54
125	21.26
126	2.10
127	23.08
128	45.85
130	64.00
132	2.95
134	14.96
135	24.44
137	6.02
138	12.09
139	2.68
142	13.04
143	3.97
144	56.57
145	7.09
146	59.86
147	9.56
149	4.68
150	77.60
151	21.61
155	35.49
156	12.42
157	3.72
158	3.26
160	1.54
161	22.91
163	53.22
164	16.29
165	1.54
167	22.91
170	3.75
171	16.03
174	1.94
175	9.24
177	59.37
179	5.61
180	3.74
182	4.79
183	9.04
186	3.40
187	7.69
191	9.30
192	9.43
194	2.00
196	7.50
200	22.79
201	1.84
202	7.92
204	140.52
206	123.53
210	12.19
211	4.01
213	2.76
215	14.39
217	12.51
218	5.98
219	33.59
221	28.11
223	11.11
226	3.72
227	2.71
229	3.26
230	64.82
232	11.99
233	4.69
234	9.38
235	24.33
236	12.60
238	209.55
239	9.49
243	3.29
244	2.71
245	7.02
247	93
248	2.33
251	4.38
252	3.72
254	9.04
255	3.98
256	5.74
261	4.17
262	6.59
264	30.68
265	14.28
266	35.98
269	1.57
270	14.54
271	3.72
274	11.88

Відділ	Заплатив
275	3.74
276	6.61
277	18.55
279	77
281	90.24
282	82
283	10.60
284	1.63
287	88
288	1.90
289	13.02
290	4.62
292	92.66
293	41.90
296	9.77
298	5.62
299	39.46
300	2.00
304	6.42
305	4.94
306	1.54
309	77
310	92
312	3.82
313	4.55
316	93.66
317	3.10
318	4.55
319	1.86
320	21.05
321	20.89
322	10.58
324	10.04
325	147.57
326	10.95
329	6.91
330	7.63
331	6.20
334	30.37
336	35.42
338	3.69
339	8.02
341	72.28
342	3.75
343	17.60
344	3.08
345	1.54
347	12.12
348	70.49
350	1.88
351	6.06
352	2.31
353	11.06
357	3.85
358	6.83
361	205.82
362	20.13
363	12.12
364	5.68
365	3.08
367	43.41
368	46.99
369	17.65
370	18.31
371	54.61
372	3.75
373	21.05
374	12.04
375	15.01
376	2.18
378	3.86
379	1.56
380	35.97
383	7.28
385	1.86
386	21.69
388	4.75
390	17.47
391	22.22
393	34.47
396	2.87
397	8.70
400	5.67
401	2.90
403	79
404	21.21
405	2.22
406	23.41
408	2.15
410	7.68
413	31.63
414	24.41
421	7.28
423	1.54
427	33.66
428	42.09
432	378.27
433	33.25
438	3.27
439	69.38
441	76.00
445	35.67
446	19.12
451	14.67
452	4.00
454	2.15
456	9.83
459	6.96
461	49.60
462	28.98
464	55.12
465	29.41
466	7.97
469	42.26
473	226.67
474	62.32
475	1.09
476	15.10
478	43.21

3 місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 4 і 5 $6,040.61

Разом з місячних вкладок від членів	$8,478.54
Відсотки від бондів	712.45
Відсотки від морґеджів	619.74
Відсотки від членських позичок	80
Чинш від реальности	80.00
Сплати морґеджів	620.11
Сплати членських позичок	35.57

Разом $10,547.21

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 376 Ковалькевич Михайло	250.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	343.20
Податок, вода, паливо і інші виплати на реальности	120.48
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	549.22

Виплати адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	721.19
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Актюар за праці	400.00
„Свобода" за праці і друки	126.76
Перенос резерви за переписаних членів	68.78
Лікарі за нових членів	34.00
Канцеляр. видатки на пошту	25.00

Інвестиції готівки:

Позички членам	80

Разом $3,239.43

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем лепня 1946 року осталася	$48,669.78
Прихід за серпень	10,547.21
Разом	$59,216.99
Розхід за серпень	3,239.43
Готівка з кінцем серпня 1946 року остається	$55,977.56

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 55,977.56
Морґеджі	81,203.95
Бонди	573,430.27
Реальности	5,500.00
Разом	$716,111.78

Стан довжний:

Посмертний фонд	$660,251.90
Адміністраційний фонд	55,859.88
Разом	$716,111.78

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ДИВНІ НОВИНИ

Стації на Атлянтійськім океані.

Після перелету Линдберга через океан до Парижа, він написав, що для втримування постійного повітроплавства з Америки в Европу й на оборот треба побудувати на океані між Европою й Америкою пристанки для літаків. Справа тоді не була актуальна, бо повітроплавство в Европу було щойно мрією. Але ось на нарадах міжнародного повітроплавства в Лондоні, де бере участь 13 держав, обговорювано плян побудування 13 летунських пливаючих стацій у північній частині Атлянтійського океану для передавання вісток про погоду і для рятунку літаків, яким притрапилось би нещастя. Це причинилось би до заведення правильного розкладу їзди літаками і до подешевіння коштів подорожі. Літаки могли б там дістати газоліну, отже не треба б було їм надто великих тенків, які забирають багато місця і збільшують вагу літаків. На місце тенків можна б перевозити подорожних.

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК І МУЩИН — WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582.

ДІВЧАТА—ЖІНКИ

ДІВЧАТ І ЖІНОК працювати у фабриці, досвід не потрібний, добра платня, приємні робітничі умовини.
New Superior Laundry
105 27th St., Union City, N. J.
Union 7-7369

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК (18 ДО 40)
ДОБРЕ ПЛАТНА ПРАЦЯ
У ВІДДІЛІ ПАКУВАННЯ
ПЯТЬ ДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ
ГОЛОС. C. F. MUELLER CO.
Manufacturers of Macaroni, Spaghetti and Egg Noodle products
180 BALDWIN AVE.
JERSEY CITY, N. J.
Близко до Journal Square

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПАЛИШЕРІВ
ПОТРІБНИЙ ДЕЯКИЙ ДОСВІД
ЛЕГКА, ПОСТІЙНА ПРАЦЯ
ПРИ SAND CASTINGS
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоситись
MOSS INDUSTRIES
113 53rd ST.,
BROOKLYN, NEW YORK

ПЕКАРЯ
Першої кляси. — Добра платня.
Голоситись 57 East Ridgewood Ave.
Ridgewood, N. J.
Telephone Ridgewood 6-1002

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

На мовні теми

В канадійськім „Українськім Голосі" поміщено статтю п. н. **„Московські вказівки"**, в якій автор висказує свої завваги щодо способу писання українською мовою. А що на таку тему поміщуємо в „Свободі" вже нераз різні дискусійні голоси, передамо з цього голосу наступне:

❦

Кожна мова має деякі прикмети, що відрізняють її від других мов. Німецьку мову може дуже легко пізнати навіть той, хто сам по німецьки не розуміє. Так само французьку, жидівську, англійську, італійську. Українець пізнає жида навіть тоді, коли він по українськи говорить; пізнає його по вимові деяких звуків. Не тільки жида пізнає українець по вимові, але й поляка і москаля. По вимові пізнаєте англійця й негра, коли вони будуть говорити по англійськи, сховані за стіною.

Пізнати людей по мові можна тому, що в різних мовах є деякі звуки, яких в інших мовах нема. В англійській мові є прим. "th", якого українськими буквами не напише, а не напише тому, що в українській мові подібного звука нема. Одначе українець може навчитися вимовляти цей звук так, як англійці його вимовляють, хоч і не напише його. Зрештою, як би всі українці вміли по англійськи говорити і в своїй мові приняли англійське "th", то може й придумали би букву, яку кожний з них читав би так, як англійська вимова вимагає.

Українець не тільки має трудність з вимовою англійського "th". Він також не може правильно вимовити англійських "v" і "w" і вимовляє їх однаково. А вже цілий клопіт українцеві з англійськими голосівками, що рідко коли вимовляються цілим голосом, а звичайно якось по середині: „a" рідко коли читаєте так, як українське „а", — далеко частіше читаєте його як „ей", або „е"; часом читаєте його як „о"; так само з іншими голосівками. І це найбільша трудність для українця, що хоче передати правильну англійську вимову українськими буквами; коли навіть вдасться йому побороти всі трудноші з шелестівками, то з голосівками ніяк справитися не може, бо майже кожне слово має свою окрему вимову.

Українська мова, яку нині знаємо, не все була така сама. Вона, так би сказати, росла з року на рік. Вона губила деякі слова і звуки, а деякі позичала в других народів, головно в сусідів. Коли нині поглянемо в український словник, побачимо, шо до букв, які найменше забирають в нім місця, належуть букви ґ і ф. А знаєте, чому воно так? Бо звуки ґ і ф були первісно чужі для української мови. В давній давнині українці їх не знали, а тільки згодом приняли їх від своїх сусідів. Найкращий доказ на те дають самі слова, що зачинаються від цих звуків. Це майже з правила т. зв. чужі слова, тобто слова, позичені з чужих мов, хоч і є між ними деякі слова, про які годі напевно сказати, звідки вони в українській мові зявилися. Такі є слова „ґудь", „ґуля", „фиркати". Котляревський, автор „Енеїди", писав про „ґаву", тобто ворону. Слово „ґава" повстало мабуть зо звуку, який робить ворона; в західній Україні вимовляють його „кра", але можна його вимовляти також „ґав". Так само через наслідування гусячого „ґе" повстало слово „ґеґати". Зрештою слово „ґазда" є мадярське, „ґанок" — німецьке, „ґзимс" — німецьке, „ґонта" латинське, „ґрис" — німецьке, „фарба" — німецьке, „фартух" — німецьке, „фах" — німецьке, „фіґа" — латинське, „форма" — латинське, „фоса" — латинське. А що говорити про слова менше уживані, що через те задержалися в тим чистішим чужинецькім виді, як прим. „фотоґрафія", „ґалерія", „ґенерація".

Чим більше розвивається українська мова, тим більше вона потребує приймати чужих слів і то, по спромозі, в як найчистішій формі. Українцям, головно тим, що живуть між англійцями, дуже придалося б, як би мали в письмі знак відповідний на "th", щоби могли без найменшого вагання писати українськими буквами кожне слово, де цей звук приходить. А вже прямо гріхом супроти української мови є калічити чужі слова при переписуванню їх українськими буквами не через те, що не можна їх по українськи вимовити ні написати, а через те, щоби придержуватися способу писання їх в якийсь не-українській мові.

Маємо тут на увазі спеціяльно пропаговане нині писання чужих слів в українській мові на російський лад. За цим способом писання заявилася справді т. зв. Українська Академія Наук, але треба розуміти, для чого вона за тим заявилася. Треба не забувати, що усе життя в Росії охоплює тепер своєю „опікою" комуністична партія, зглядно люди, які їй диктують, а між ними на першім місці є не хто інший, як Сталін... Хоч сам по російськи добре не навчився, він вважає російську мову за інтернаціональну мову, яку всі народи повинні знати. В першій мірі, думає він, повинні знати російську мову усі народи Советського Союзу. З цеї причини навчання російської мови стало обовязковим в усіх країнах Советського Союзу; воно займає перше місце над рідними мовами поодиноких народів; це була причина, чому навчання російської мови відразу запроваджено в Галичині та Буковині.

Одначе й російської мови не вважає Сталін за якусь святощ. Він вважає, що російська мова, як інтернаціональна, повинна втягати в себе всякі другі мови і стати посередною мовою всіх советських народів, стати „советською" мовою, мовою нового советського народу. Про цей нарід вже не від нине говориться. І не є це говорення на вітер. Сталін має на думці створення нового советського народу і до цього йде систематично. Він безнастанно „мішає" народи Советського Союзу. Коли приходять до нас нині вісти, що з якогось села в Галичині, або Буковині, забракло половину населення до „Росії" а замісць них прибули якісь москалі, башкири, чи мордвини, то це частина пляну перемішання народів в цили створення одного советського народу. Створення одної мови для цього мішаного народу є також частиною пляну Сталіна. Мова не мала-б бути якраз російська, але російська мова малаб з конечности стати її основою. І для цього Сталін вважає за потрібне, щоби й українська мова приспособлялася до російської. Чим більше вона приспособиться, скорше перестане існувати.

До тої самої мети провадить ще одна хитрість. Сталіновим людям ходить про те, аби в самих українців витворити переконання, що українською мовою не можна ні сказати ні написати усього, що інтелігентній людині потрібно. Вона, мовляв, дуже проста мова. Тому й український правопис Українська Академія Наук на бажання Москви приспособила до російського. Коли, мовляв, не знаєш, як що по українськи сказати, чи написати, то скажи, або напиши його на російський лад і це буде добре. І ніби та Українська Академія Наук навіть граматику таку уложила, де російські правила мови та правопису рішають про те, що має бути добре в українській мові та правописі.

(Кінець буде).

РОДИНА ҐЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРА ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.—Це Тригва Лі, норвежець, ґенеральний секретар Організації Обєднаних Держав, разом з дружиною, що сидить біля нього, і двома дочками. Всі вони тепер у Злучених Державах.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Написав
Д-р А. Т. КІБЗЕЙ

В цій книжці автор описує в приступний спосіб всякі недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок друку, оправлена в полотно, поділена на 22 розділи.

В цій книжці описані такі недуги: заразливі, з фізичних недомагань, з упянюючих средств, нирок, крови, серця, залоз, жил, костей; недуги жіночі, діточі, шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.

Прочитавши цю книжку, можна захоронити себе і родину від всяких недуг. **Ціна тільки $3.00.**

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

СТ. ЛУІС, МО.

Збірка на допомогу скитальцям і сиротам.

Наша громада, хоча невелика, однак відчула ту тяжку долю і недолю обідраних і голодних скитальців та з ініціятиви нашої громадянки і ревної працівниці п. Лесів, яка подарувала на підприємство гарну тацу, з чого чистий дохід в сумі $161 призначено на допомогогу українським скитальцям.

Тов. Володимира, від. 179 У. Н. С. на своїм мітінґу ухвалило із братської каси на ту саму ціль $50; Тов. Успенія Пр. Діви Марії (самостійне) $25; У. Народний Дім $25; громадянки, котрі працювали коло У. Н. Дому пп. Вікторія Лоґуш і Ґресько, з двох підприємств $20 і $8.20; з поодиноких осіб зложили: М. Добромільський $10; по $2: Текля Лесів, В. Лоґуш, В. Хлопак, Т. Єзуско, В. Кокоруз, К. Ґатлан, Г. Криса, Й. Ґреськів, П. Іщчук; по $1: К. Помірко, В. Лоґуш, Марія Ґресько, К. Якимів, В. Петришин, В. Паращак. — Разом на допомогу скитальцям $323.20.

На сироти зложили слідуючі особи тов. Володимира, від. 179: М. Кульчицький $10; В. Кокоруз (Happy) $10; Г. Криса $3; по $1: В. Паращак, В. Хрунь, Н. Федчак, Н. Сопко, І. Лупчин, М. Петровський, М. Паращак, В. Білик, М. Дмитришин, І. Була. — Разом $33.

Цілу суму на допомогу скитальцям і сиротам $356.20 вислано до З. У. А. Допомогового Комітету.

За всі жертви хай приймуть жертводавці щиру подяку.

За тимчасовий місцевий комітет: **Михаїл Кульчицький, Мих. Паращак.**

BOHDAN, HETMAN OF UKRAINE
by
GEORGE VERNADSKY
($2.50)
YALE UNIVERSITY PRESS
SVOBODA BOOKSTORE

НОВА ЧИТАНКА ВИДАННЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Вийшов з друку й продається перший підручник ЧИТАНКА (UKRAINIAN AUTHORS-READER)

На матеріял читаки складається вибір творів визначних українських письменників, віршів, поем, оповідань та драми.

Читанка пристосована для навчання в університеті. Можуть нею користуватись окремі особи, як також придатна вона й для старших кляс Рідної Школи.

Цінність читанки ще й в тому, що текст її з наголосами, в кінці книжки подано пояснення фразеольоґії (Notes) та українсько-англійський словник — до 2,500 слів.

Читанку приготовила й видала відповідна Комісія Комітету Українців Канади.

Ціна — $1.50 в оправі. Для книгарень опуст.
Читанка видана в обмеженому числі. Замовляйте відразу.

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE,
701 McINTYRE BLOCK, WINNIPEG, MANITOBA.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ЇЙ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука — 75 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. кляси) М. Матвійчука — 75 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. кляси) М. Матвійчука — 75 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАНИК у двох частях. Зладив Ф. Колесса — 75 ц.
ПОЧАТКОВА ҐЕОҐРАФІЯ, написав Степан Рудницький для народних шкіл — 60 ц.
МАТЕМАТИКА, Ів. Андрущенка, практичні поради з аритметики та ґеометрії, опр. — 50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича — 15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович — 35 ц.
ХРИСТИЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький — 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук — 75 ц.

Замовлення слати:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШУКУЮТЬ

АНДРІЙ ШКВИРА пошукує у важній справі СЕМКА ГОЛОЯТА і ТЕОДОРА ЗАБОДОТНОГО з Пізнанки Гнилої. Хто би про них знав, або вони самі, зголоситись на адресу:
A. SZKWYRA
143 Sumack St., Toronto, Ont., Canada.

ПОШУКУЄТЬСЯ:

АННУ ПРОЦЮК, що проживає в Шікаго, і МАРУЩАКІВ з Бурштина, пов. Рогатин. Ваша рідня на скитальщині в Австрії.

ГАВРИЛА і МАРІЮ ФИЛИПІВ з Зашкович, повіт Городок Ягайлонський. Ваша рідня в Палестині.

МИКОЛУ ВОРОБЕЦЬ і ПИЛЯГІЮ ВАСИЛЬЦІВ з села Завидовичі, повіт Городок Ягайлонський. Ваша рідня в Палестині.

Зголосіться на адресу:
MYRON SITNICKY
589 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y.

ЗМІНА АДРЕСИ

МОЯ НОВА АДРЕСА:
N. MAKSYMOWICH
1784 West Avenue,
Corner 18th Street,
Miami Beach 39, Fla.
Phone: 5-7786.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за — $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4846
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-8762
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як — $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаеться похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 1453. Осторога.

Скоро Банту побачив загіпнотизовану Діяну, як вона вступала на делікатну линву, він попав у переполох!

Побоюючись за життя Діяни, він подався поспішно до дверей святині.

Скоро, хоч і крадьки, Банту впустив Тарзана до царства божевільного гіпнотиста.

„Виминай постійно очей Зонда" — остерігав Тарзан Банту — „бо ти теж можеш попасти під його вплив".

IVAN FRANKO'S "MOSES"
Trans. by Waldimir Semenyna
With a biographical sketch of Ivan Franko
by Stephen Shumeyko
Price 50 cents